

Sedembolestná 2024

AI Počas misijnej praxe som sa v Papue Novej Guiney stretol so starou sestrou z Nemecka. Mala zaujímavé meno: Teonilda. Raz, počas rozhovoru sa ma len tak nevdojak opýtala: „Kto je patrónom Vašej krajiny?“ S úplnou samozrejmosťou som odpovedal: „Sedembolestná Panna Mária.“ Sr. Teonilda nadšene dodala: „Nemôžete mať lepšiu patrónku.“

KE Je úžasné mať duchovnú matku, ktorá veľmi dobre rozumie ľudskému utrpeniu. Tú matku nám v okamihoch posledných hodín dáva sám Syn Boží. V evanjeliu počujeme ako Ježiš povedal matke: „Žena, hľa, tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“

DI Ježiš zomiera zbičovaný, dokopaný, zmorený krížom a nahý. Pozerať na jeho krvavé telo pribité na kríži bol silný obraz pre zúčastnených. Evanjelista Ján nepíše, či Panna Mária pozerala na Ježiša, ale píše, že Ježiš pozeral zhora, z kríža na ňu. Ján, ktorý stál pod krížom pozeral na Krista i na matku. Pozoroval a opísal všetko najpodstatnejšie. Uboená Matka je daná do opatery Jána, on je zas odovzdaný do materskej opatery svätej Matky. Počas stáročnej histórie Cirkvi v tejto scéne vždy najväčší svätci videli obraz Matky, ktorá sa stará o učeníkov svojho Syna, sú jej priamo zverení. Im je zas zverená Matka, najmä pre ich vlastné dobro a pre istotu, že kráčajú správnu duchovnou cestou. Dnešná slávnosť sa nevolala vždy „Panna Mária Sedembolestná“. Keď sa v dvanástom storočí začínala sláviť, nazývala sa „Panna Mária Súcitná“. Trpieť spolu s niekým, to je definícia súcitu a zároveň jasne opisuje podstatnú súčasť Máriinho vzťahu so svojim synom a s nami.

PAR Slovenský národ bol v minulosti vystavený mnohým vnútorným i vonkajším útokom. Dnes má rovnako veľa nástrah pochádzajúcich od Diabla. Nástraha kráčať životom bez Ježiša, nástraha nemať v úcte život bezbranných, nástraha plávať na Cirkev, nástraha nežiť sviatostným životom, nástraha namiesto modlitby všetko kritizovať a posudzovať, nástraha zapredať za hmotné výhody hodnoty, na ktorých žil náš národ celé stáročia. Je zaujímavé, že Matka Božia pod krížom nie je vyobrazená ako beznádejná žena, ktorá nevie čo bude ďalej. Je opísaná ako žena nádeje, ako Matka, ktorá má istotu dôvery Jahveho, ktorý sa vždy postará o chudobných a ponížených.

MY Keď si pozorne všimneme dejinné cesty nášho národa, zistíme, že majú veľa spoločného s krížovou cestou Sedembolestnej. Náš národ mal v nej vzor, ako treba niesť životné kríže. Prekrásne túto skutočnosť vystihol aj otec arcibiskup Július Gábriš, ktorý na jednej púti v roku 1984, hoci už bol ťažko chorý, takto sa prihovoral k pútnikom: „Mariánska úcta sa asi najviac prehĺbila u našich predkov za čias tatárskeho pustošenia. Tatári napadli naše územie

v roku 1241. Pri rieke Slanej porazili uhorské vojsko. Keď sa naši predkovia dozvedeli o porážke a o tom, že Tatári bojujú na koňoch s obrovským vojskom, pochopili, že ak sa chcú zachrániť, musia sa utiahnuť do hlbokých lesov. Tam útočníci na koňoch len ťažko preniknú. Všetko zanechali a zobrali si len to najpotrebnejšie. Tradícia hovorí, že nebolo rodiny, ktorá by nebola so sebou zobrala obrázok alebo sošku Panny Márie. Keď Tatári pustošili naše kraje, v horách zaznievali mariánske piesne. Slovenské hory sa premenili na mariánske chrámy. Keď Tatári opustili ich územie, naši predkovia sa za spevu mariánskych piesní vrátili do spustošených domov. Neplakali, nežalostili, ale ďakovali Matke Božej, že si zachránili životy. Postavili kostolíky, ktoré zasvätili Panne Márii a okolo kostolov postupne vystavili svoje príbytky. Tak sa mariánska úcta hlboko vtláčila do duší našich predkov.“

ADE Tieto skutočnosti o našom národe dobre poznali aj pápeži. Preto Benedikt XIII. povolil, aby Slováci nazývali Sedembolestnú svojou Patrónkou a Pius IX. udelil viaceré odpustky jej ctiteľom v našich krajoch. Pápež Pius XI. povolil, aby sme Máriu pod titulom Matka Sedembolestná vzývali aj v Loretánskych litániách, Pavol VI. priznal v roku 1964 pútnickému chrámu v Šaštíne titul Menšej baziliky a roku 1966 vyhlásil Sedembolestnú Panu Máriu za hlavnú patrónku Slovenska. Teda už chápeme, prečo si ctíme Bolestnú Matku, ako našu patrónku? Jej bolesti posilňovali náš národ a našich predkov, ale posilňujú aj nás, aby sme mohli prekonať všetky bolesti a prekážky na ceste k Bohu. Amen.